

Sekreterare

Cecilia Karlsson

Mötesdatum

2024-10-10

Uppsala

Deltagare

Thomas Pålsson (ordförande)	SGU
Lovisa Zillén Snowball	SGU
Jennie Abelsson	SGU
Göran Risberg	SGU
Cecilia Karlsson (sekreterare)	SGU
Eva Wendelin	SGU
Mattias Göransson	SGU (punkt 4-8)
Birgitta Halvarsson	SGU
Peter Wengrud	SGU (punkt 4-8)
Robert Bjersander	SGU (punkt 4-8)
Mårten Sohlman	Sveriges Bergmaterialindustri
Mattias Gustavsson	Borr företagen
Nanna Wikholm	Naturvårdsverket
Henrik Wingfors	Svenskt vatten AB
Yvonne Rogbäck	SIG
Annelie Bergholm Söder	Länsstyrelsen Gotland
Johan Kling	HaV
Lena Sultan (Teams)	Trafikverket

Anmält förhinder

Ann-Sofie Eriksson	SKR
Sonia Andersson	Boverket
Jenny Norrman	Chalmers
Victoria Svahn	Goteborgs stad

1. Inledning

Thomas presenterar sig och hälsar alla välkomna.

2. Bordet runt

Lena Sultan, Trafikverket berättar att det pågår en stor genomlysning av myndigheten samt en kraftsamling för bättre leveranser. Trafikverket behöver fokusera på sina slutanvändare och säkra sin leveransförmåga. Lena berättar vidare att den nya infrastrukturpropositionen ger ökade medel och att det kommer fokuseras på underhåll.

Annelie Bergholm Söder, Länsstyrelsen Gotland berättar att budgetpropositionen från regeringen är tydlig och fokus ligger på tillväxt. Lite extra pengar inkommer för effektivare prövningstillstånd.

Yvonne Rogbäck, SIG berättar att SIG får oförändrade anslag. Lite medel inom klimatanpassning kommer tillbaka till myndigheten. Yvonne berättar vidare att SIG jobbar inom Haverikommissionen

angående skredet i Stenungsund och att arbetet är i en analysfas. SGI arbetar även fortsatt med PFAS tillsammans med SGU.

Nanna Wikholm, Naturvårdsverket berättar att Naturvårdsverket fått minskad budget vilket lett till varsel. Årets budgetproposition ser dock bättre ut med nya uppdrag kring kärnkraft.

Henrik Wingfors, Svenskt vatten berättar att investeringsbehoven inom branschen är stora samt att branschen har underinvesterat. Det pågår en statlig utredning angående beredskapsnivå för vatten och avlopp samt en klimatanpassningsutredning som är intressant för branschen. Henrik berättar vidare att det skulle behövas ett helhetsperspektiv kring PFAS.

Johan Kling, HaV berättar att myndigheten har fått en ny generaldirektör. Anslagen till myndigheten har minskat men årets budgetförslag från myndigheten har till viss del gått igenom vilket kommer ge en ökning till nästa år. HaV kommer släppa vissa av sina uppdrag som inte ligger helt i linje med vad myndigheten ska arbeta med. Johan berättar vidare att restaureringsförordningen kommer bli ett stort projekt för myndigheten framöver.

Mattias Gustavsson, Borr företagen berättar att det sedan några år tillbaka har varit en nedgång för branschen som följer byggbranschen. Framst märks nedgång i storstäderna. Mattias berättar vidare att borrkax är en ständig fråga för branschen.

Mårten Sohlman, Sveriges bergmaterialindustri berättar att det anordnades en branschdag förra veckan där det presenterades produktionssiffror från SGU, dessa visar en produktionsnedgång som följer byggbranschen. Grön omställning är en stor fråga för branschen. SBMI har även svarat på två vägledningar från Naturvårdsverket.

Thomas Pålsson, Lovisa Zillén Snowball, Jennie Abelsson, Göran Risberg, SGU. SGU har fått en ökad budget med 27 miljoner kopplat till två stora satsningar, mineralnäringen och geologisk lagring av koldioxid. SGU har under året arbetat med djupborringar till havs och gör just nu djupborringar på land i Skåne. Under året har SGU även gjort kustkartering för delar av Gotland tillsammans med SGI. SGU har även arbetat vidare med bergmaterialfrågan kopplat till sulfid för Stockholmsregionen. SGU kommer med stor synnerlighet bli beredskapsmyndighet samt även ansökningsmyndighet för strategiska projekt kopplat till geologiska lagring av koldioxid.

3. Presentation

Nanna Wikholm Naturvårdsverket. Berättade att Naturvårdsverket kommer byta Generaldirektör inom kort. Naturvårdsverket har ett stort och brett uppdrag där Samhällsplaneringsenheten organisatoriskt ligger under avdelningen för planering, prövning och tillsyn. Samhällsplaneringsenheten uppdrag handlar t.ex. om fysisk planering, riksintressen och nationella planeringsunderlag. Nanna berättar vidare att Naturvårdsverket totalt sett blivit ca 100 medarbetare mindre under de två senaste åren.

Naturvårdsverket blev för två år sedan beredskapsmyndighet vilket säkerhetsavdelningen arbetar med. Myndigheten ingår i beredskapssektorn "Livsmedel och dricksvatten". Naturvårdsverket är placerad i sektorn utifrån beroendet av avlopp och dricksvatten i krissituationer samt avfallshanteringens koppling till livsmedel och dricksvattenförsörjning.

4. SGU Beredskapsmyndighet

Mattias Göransson, SGU, presenterade SGU:s arbete mot att bli beredskapsmyndighet. SGU har sammanställt en arbetsrapport angående geologiska förutsättningar för en hållbar råvaruförsörjning. Mattias berättade vidare om en hållfast energiförsörjning och om hur en nationell energiproduktion förutsätter nya anläggningar där bergmaterial, grus och ballast kommer behövas och att alla bergmaterialtäkter inte tillverkar t.ex. betongballast. Det är dom regionala förutsättningarna som styr var material som bryts på olika platser. Mattias berättade vidare att det även för cementtillverkningen är dom regionala förutsättningarna som styr och att tillverkning enbart sker på två platser i Sverige. För framtidens råvaruförsörjning så behövs en god dialog med råvaruproducenterna och industrin.

Peter Wengrud, SGU berättade vidare om kraven på en beredskapsmyndighet. SGU måste t.ex. kunna redovisa risk och sårbarhetsbedömningar och skapa en inre robusthet för sitt arbete i kris. Peter berättade även om olika fokusområden där SGU över tiden behöver göra förflyttningar för att öka motståndskraften i samhällsviktig verksamhet.

5. Förekomst och spridning av farliga ämnen i bergmaterial – nätverket SamTox

Mattias Göransson berättade om nätverket SamTox och SGU:s arbete med spridningen av farliga ämnen från bergmaterial. I en byggprocess påträffas ofta förhöjda halter av farliga ämnen sent i processen eller när byggnationen är klar vilket gör att det ofta är oklart var ämnena kommer ifrån. Det skapas en rädsla/ointresse för att köpa utvunna massor. I området kring Stockholm och Arlanda finns det problem med förhöjda halter av farliga ämnen i vissa bergarter vilket blir ett problem eftersom det byggs mycket i området, t.ex. så planeras det för en ny landningsbana på Arlanda. Mattias berättar vidare att det för Stockholmsregionen saknas ett bra underlag av geokemiska bergartsanalyser. Nätverket SamTox har skapats där myndigheters erfarenhet av händelser koppade till farliga ämnen i bergmaterial diskuteras.

6. SGU:s skrivelse om uran i vatten

Robert Bjersander informerade om att SGU uppmärksammat regeringen på en målkonflikt som handlar om hanteringen av uran i ytvatten och vilka konsekvenser det kan få för mineralnäringen.

7. HaV:s föreskrifter om klassificering/MKN och framtagandet av riktvärden för SFÄ

Johan Kling berättade om HaVs arbete kring miljögifter och prioriterade ämnen/ämnesgrupper. För prioriterade ämnen så ska god kemiska status uppnås och ingen försämring av status får ske. För prioriterade farliga ämnen så ska utsläppen helt elimineras. För särskilt förorenande ämne (SFÄ) sätts bedömningsgrunder på nationell (regional) nivå. Underlaget för bedömningen av uran är från 2014. Johan berättade vidare att det finns en remiss utskickade avseende PFAS i det pågående arbetet med SFÄ.

8. Avslutning

Doodle kommer skickas ut angående vårmöte.

Ordförande

Sekreterare

Justerare